

OBSAH

ZOZNAM TABULIEK.....	9
ÚVOD	11
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ SKÚMANEJ PROBLEMATIKY	13
1.1 Špeciálna pedagogika.....	13
1.2 Pedagogika žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia ako súčasť špeciálnej pedagogiky.....	15
1.3 Špecifické vývinové poruchy učenia ako predmet výskumu špeciálnej pedagogiky	16
1.4 Klasifikácia špecifických vývinových porúch učenia	20
1.4.1 Špecifická vývinová porucha učenia – dyslexia	23
1.4.2 Špecifická vývinová porucha učenia - dysgrafia	25
1.4.3 Špecifická vývinová porucha učenia - dysortografia	27
1.4.4 Špecifická vývinová porucha učenia – dyskalkúlia	29
1.4.5 Špecifická vývinová porucha učenia – dyspraxia.....	34
1.5 Žiaci so syndrómom ADD/ADHD a špecifické vývinové poruchy učenia	36
1.6 Historický exkurz vývoja pedagogiky špecifických vývinových porúch učenia.....	38
1.7 Základná škola a edukácia žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia	42
1.7.1 Legislatívne východiská	43
1.7.2 Predškolský vek a špecifické vývinové poruchy učenia	48
1.7.3 Nadaní žiaci a špecifické vývinové poruchy učenia	54
1.8 Edukácia žiakov so špecifickými poruchami učenia v kontexte inkluzívnej školy	56
1.9 Determinanty ovplyvňujúce vznik a rozvoj symptómov špecifických vývinových porúch učenia.....	58

2	VZŤAH MEDZI SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÝM PROSTREDÍM A ŠPECIFICKÝMI VÝVINOVÝMI PORUCHAMI UČENIA	61
2.1	Sociálne znevýhodnené prostredie – prístupy v zahraničí.....	61
2.2	Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.....	74
3	DIAGNOSTIKA AKO VÝCHODISKO AKTUÁLNYCH PROBLÉMOV ŽIAKOV POCHÁDZAJÚCICH ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA SO ŠPECIFICKÝMI VÝVINOVÝMI PORUCHAMI UČENIA	79
3.1	Diagnostika žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia ...	79
3.2	Diagnostický proces	82
3.3	Metódy v špeciálnopedagogickej diagnostike	86
3.4	Súčasnú ponímanie diagnostiky žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (s akcentom na špecifické vývinové poruchy učenia)	100
3.4.1	<i>Diagnostika rozumových schopností – podpriemerná inteligencia.....</i>	<i>102</i>
3.5	Diagnostika v kontexte inkluzívnej edukácie	105
3.6	Vzťah všeobecnej inteligencie, špecifických vývinových porúch učenia a sociálne znevýhodneného prostredia.....	107
4	KLASIFIKÁCIA A CHARAKTERISTIKY VYBRANÝCH TESTOV ŠPECIFICKÝCH VÝVINOVÝCH PORÚCH UČENIA V ŠPECIÁLNOPEGAGOGICKEJ DIAGNOSTIKE	113
4.1	Klasifikácia diagnostických testov zameraných na diagnostiku dyslexie, dysortografie a dysgrafie	115
4.1.1	<i>Skúška čítania - príručka T - 202 .....</i>	<i>115</i>
4.1.2	<i>Diagnostika špecifických vývinových porúch učenia T – 239 podľa Nováka (2001) .....</i>	<i>117</i>
4.1.3	<i>Reverzný test .....</i>	<i>122</i>
4.1.4	<i>Orientačná skúška očných pohybov – príručka T – 256 .....</i>	<i>123</i>
4.1.5	<i>Test rizika porúch čítania a písania pre deti mladšieho školského veku.....</i>	<i>123</i>

4.1.6	<i>Sheffieldský screeningový test dyslexie</i>	124
4.2	Klasifikácia diagnostických testov zameraných na diagnostiku dyspraxie	127
4.2.1	<i>Orientační test dynamické praxe</i>	127
4.3	Klasifikácia diagnostických testov zameraných na diagnostiku dyskalkúlie	127
4.3.1	<i>Test Číselný trojuholník – súčasť testu T 74</i> (<i>Vyšetrenie matematických schopností u detí</i>)	128
4.3.2	<i>Kalkúlia IV – príručka, T – 249</i>	129
4.3.3	<i>Reyov – Osterreithov test komplexnej figúry TKF – príručka,</i> <i>T – 116</i>	131
4.3.4	<i>Farebná kalkúlia – príručka, T - 248</i>	132
4.3.5	<i>Neuropsychologická batéria testov na spracovávanie čísiel</i> <i>a počítanie u detí - ZAREKI</i>	133
4.4	Klasifikácia diagnostických testov zameraných na diagnostiku deficitov čiastkových funkcií.....	134
4.4.1	<i>Diagnostická metóda k zisťovaniu deficitov čiastkových funkcií</i> <i>u školských detí - príručka, T – 254</i>	134
4.4.2	<i>Vývinový test zrakového vnímania T – 6</i>	135
4.4.3	<i>Skúška laterality T – 116 (1998)</i>	136
5	AKTUÁLNE PROBLÉMY EDUKÁCIE SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÝCH ŽIAKOV SO ŠPECIFICKÝMI VÝVINOVÝMI PORUCHAMI UČENIA V ZÁKLADNEJ ŠKOLE	139
5.1	Ciele výskumu.....	139
5.2	Výskumné otázky	139
5.3	Hypotézy	140
5.4	Metódy a metodika výskumu	140
5.5	Prezentácia výskumných zistení	143
5.5.1	<i>Efektivita nultého ročníka</i>	143
5.5.2	<i>Diagnostika špecifických vývinových porúch učenia</i>	148
5.5.3	<i>Efektivita mechanizmov v školstve zameraných</i> <i>na včasnú diagnostiku špecifických vývinových porúch učenia</i> <i>u žiakov základných škôl</i>	153

5.5.4	<i>Výskyt špecifických vývinových porúch učenia u žiakov s podpriemernou inteligenciou vo vzťahu k sociálne znevýhodnenému prostrediu .....</i>	156
5.5.5	<i>Potreba špeciálneho pedagóga na základných školách vo vzťahu ku podpriemerným žiakom so špecifickými vývinovými poruchami učenia .....</i>	163
5.5.6	<i>Úloha rodiny podpriemerného žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia v spolupráci so školou .....</i>	166
5.5.7	<i>Kazuistiky žiakov základných škôl .....</i>	171
5.5.8	<i>Zhrnutie, závery výskumu a odporúčania .....</i>	181
ZÁVER		187
RESUMÉ		189
SUMMARY		191
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV		193
MENNÝ REGISTER		205
VECNÝ REGISTER		209
PRÍLOHY		215